

Уредникъ: П. ДРАГУЛЕВЪ.

За обявления:  
гармондент редъ на I-ва  
стр. 1 лв., на II-ра и III  
стр. по 70 ст. на IV-та  
стр. 20 стотинки.  
За по-вече обикровдания  
зави особено спо-  
разумение.  
Съобщения, ръкописи и  
суми се изпращат до  
средника: П. Драгулевъ.  
Дневъ брой 10 строт.

Общъ балансъ на 31 декември 1914 година.

# А К Т И В Ъ

Каса, наличность на 31 декември 1914 год.

**Цѣни книжа:**

|                                                                                    |          |         |          |
|------------------------------------------------------------------------------------|----------|---------|----------|
| 5%, Български държавен заем от 1904 г.                                             | 427000   | 427000  | —        |
| 5%, Български държавен заем от 1904 г.                                             | 1809500  | 1809500 | —        |
| 5%, Заем на Бълг. Земл. банка от 1896 г.                                           | 100000   | 100000  | —        |
| 4 1/2%, Български държ. заем от 1907 г.                                            | 2488000  | 2239200 | —        |
| 4 1/2%, Български държ. заем от 1909 г.                                            | 640000   | 676616  | —        |
| 5%, Варненски градски заем от 1907 г.                                              | 405500   | 386225  | —        |
| 5%, Втр. заем на Соф. гр. общ. от 1906 г.                                          | 447000   | 424650  | —        |
| 5%, Вжтр. заем на Соф. гр. общ. от 19 6 г.                                         | 24400    | 24400   | —        |
| 5%, Вжтр. заем на Пловд. гр. общ. от 19 6 г.                                       | 8500     | 8075    | —        |
| Американски държавни облигации долари                                              | 15300.0  | 1530000 | —        |
| Американски градски облигации долари                                               | 4794000  | 4776395 | —        |
| Разни акции и др.                                                                  | 500240   | 600897  | 50       |
| Частни лица & Банкови учреждения                                                   |          |         | 28: 9948 |
| Заеми срѣщу ипотеки                                                                |          |         | 2451894  |
| Заеми срѣщу полици по клонъ „Животъ“                                               | 4664228  | 79      |          |
| Заеми срѣщу цѣнна книжа (акции и др)                                               | 15191794 | 01      |          |
| Присъдени недвижими имоти                                                          | 2100928  | 89      |          |
| Прѣвѣстрахователни и Ретроцесииони дружества                                       | 122197   | 80      | 8479147  |
| Вжтр. и внѣшн. агенти по казюве: „Пожаръ“, „Животъ“ и „Нещ. случаи“                | 2570351  | 65      |          |
| Недвижими имоти на дружеството въ Русе и София                                     | 10118    | 72      | 3881968  |
| Движими „ „ „ (каси, мебели, преси и др.)                                          | 45000    | 0       |          |
| Таблицы за 1915 година                                                             | 1        |         | 455001   |
| Гербови и пощенски марки (на лице)                                                 |          |         |          |
| Депозити за гаранции                                                               | 4597     | 17      | 4597     |
| Депоз. резерви при ретроц. (по клон. „Пожаръ“, „Животъ“, „Трансп.“ и „Нещ. случаи“ |          |         | 2189058  |
| Разни (сѣдебни гаранции, неострани пасеи, лихви и др.)                             |          |         | 338256   |
| Премиа отъ бонусе за слѣдващитъ години (по прѣвитъ работѣ)                         |          |         | 54449    |
| Прѣвѣстраховани премии отъ бонусе за слѣдващитъ години                             | 2466224  | 43      |          |
| Премиа по кл. „Нещастни случаи“                                                    | 1167440  | 40      |          |
| Прѣвѣстраховани премии по кл. „Нещастни случаи“ за слѣдващитъ години               | 9        | 620     | 73       |
|                                                                                    | 30258    | 44      | 8766544  |
|                                                                                    |          |         | 38336655 |

# ПАСИВЪ

[illegible]

# ДОКЛАДЪ

на провѣрителния съвѣтъ, къмъ XXIII обикновено общо събрание на г. г. акционеритѣ.

**Господа Акционери,**

Придоставяме Ви наложение общия баланс и обща сметка за началните и загубите на дружеството за 1914 год., сключени на 31 декември с. г.

От направените проверки през годината и на 31 декември, намерихме всичките операции редовно извършени и записани в книгите. Актива на дружеството е пълно и вярно и се намира на лице.

Молим Ви, прочеете да одобрите общия баланс и общата сметка „начални и загуби“ за 1914 год. и да дадете надлежното освобождение от отговорност на управителния съвет, за управлението му през същата година.

Русо, 2 април 1915 год.

Провѣрителенъ Слѣдѣ: { Ижж. Т. Тоневъ с/р.  
Д-ръ Д. Цвѣтковъ с/р.  
Георги Ц. Цанковъ с/р

# Противъ скжпотата.

Комитетът за обществена предвидливост, съгледъ обществено си, обнародва на 8 август т. г. въ бр. 77 на „Държавния Вестник“ е съществено необходимо да направи позитив къмъ всички продавачи и купувачи на вътрешни храни, брашна и хлѣбъ за безусловното подчинение на това комитетско рѣшеніе. Едновременно съ позива, намираше и за уместно да разясни, че всѣмъ — както той продавачъ или купувачъ, — който не се подчини на разпореджанието на въпросното рѣшеніе и би си позволилъ било да се въздържи отъ прѣдлагане и продажба, било че продава не спореетъ прѣстигътъ норми и цѣни. (Чл. 1 отъ закона за обществената предвидливостъ), този продавачъ попада въ отговорностъ, за това съгласно чл. 5 отъ сѣкщия законъ той, комитета прѣдпазително ще задѣжва, както вече и задѣжвава всѣкой въ даденъ срокъ да опрѣдѣли точно, какво количество вътрешни храни има, както и съ какво количество и какво качество брашна разполага и по тоя начинъ да опрѣдѣля отговорността. Тая свѣдѣния трябва да бѣждатъ върни и тожни. Липата или търговскитъ заведения, за които се установи, че сѣ укрили отъ равнопоставенитъ количества и качества жита и брашна, ще се ангажиратъ съ парична глоба до 1,000 лв., а укрилитъ храни, както и ония, които бѣждатъ продавани на по-високи цѣни, ще бѣждатъ конфискувани: въ полза на сѣкровището.

Решенията на комитета за таки-  
вато случаи не подлежат на никак-  
во обжалване пред никаква съдебна  
или административна инстанция, а  
съгласно реда, установен от чл. 14  
от закона за обществена правди-  
вост, подлежат на изпълнение  
без никакво забавяне. Изпълнението  
се извършва от държавните органи  
и финансовите пристави по реда  
за събиране на държавните данъци.

Тия правила важатъ и ще се прилагатъ и ерѣцу всѣкого, който не спазва или не се подчинява на наредбата за направата и продажбата на хлѣба, т. е. ако хлѣба не се произвежда по прѣзрития типъ и не се продава по опредѣленитѣ цѣни.

Ако някъде би имало атрени  
храни въ достатъчно количество и  
би трѣвало да се смелят, а мелни-  
чаритѣ биха правили спѣнка за сме-  
лането имъ, въ такъвъ случай комъ  
тетѣтъ ще реквизира както самитѣ  
мелницѣ, така и труда и техниче-  
ския персоналъ и всички сѣрства,  
необходими за смилането хранитѣ и др.

съвършана съгласието на краля, първона, съхранението и разпръскването на брешането между наследението (чл. 8 ал. 2 от закона за обществената пръвданливост).

Въобще коматета, пръвд видт обстоятелствата, при които се намира царството, ще бид най строго за изтъняването от външната власт на

# Законъ за държавната печатница.

(Продължение отъ брой 624).

Отъ брой 620 на нашия вѣстникъ сѣмъ познати принципиѣтъ легнали въ основата на тоя законъ; тѣ сѣмъ единѣтъ: 1) Държавната печатница е автономно учреждение, което има за цѣль да удовлетвори държавниятъ нужди и да спомога за развитието на графическитѣ искусства въ страната. 2) Държавата се освобождава да издѣржа печатницата, както до сега, като ѝ е отпущана близо два ми.

иона лева от бюджета си връщат  
придопагемите постижения, а  
пръвша само имота въ здание, ма-  
шини, букаи и др., както и недобо-  
ратъ за основен капиталът, съ който  
початнищата се патрбват да съиствува-  
ва. 3) Врщия печатни работи на дър-  
жавата не могат да се печататъ дру-  
галъ, както и цѣпнѣтъ книжа, освѣт-  
ятъ държавната печатница. Оцѣпката  
къмъ ще става по особна тарифа, оло-  
врената отъ правителството. 4) Работ-  
нѣтъскитъ персоналъ се обновява и  
присема съ цѣпътъ — образователенъ  
и професионаленъ. 5) Държавата и  
работническитъ персоналъ сж събъ-  
дружники въ едно предприятие, което  
ще трѣбва да снабди страната съ мо-  
дерно типографско заведение и да  
създа въ развитието на графиката. Дър-  
жавата отпуща капиталъ веднѣжъ съ

самия закон за обществената прид-  
видливост, така и на взетите от  
самия комитет рѣшения, за неиз-  
пълнението на които послѣдствия  
сж тежки за нарушителитѣ, токова  
повече че тия рѣшения сж безапел-  
ляционни и се изпълняват бърже.

За да се избегне обаче всеобща несприятелност, толкова повече ще е закона за обществената придвижливост цѣли, прѣди всичко, както търговците, съ зѣрнениѣ храни, така сѣщо млечното ни брашно, производството и продажбата на хлѣба да си останатъ и занаяти, както е било до сега, въ рѣшитѣ на ония, които сѣ се занимавали съ тоя родъ занятие при приетитѣ норми и опредѣленитѣ цѣни, както и да се избѣгне, отъ една страна недоволството на населението въобще срѣщу сѣжакитѣ на тѣзи отъ прѣма необходимостъ състѣпени прѣдмети, съ една дума да се постави цѣлата на закона, а именно да се примирятъ интереси на производители, търговци и консуматори, — комитетъ чрѣзъ това си съобщение, давайтѣ разяснение и гласностъ на нарѣдитѣ, които ще възгѣятъ като санкции по прилагането закона за обществена придвижливостъ, прѣдупрѣждава и ками всички заинтересовани лица да му съдѣйствуватъ въ изпълнението на трудната задача, като сътѣ респектъ и уважение се отнасятъ къмъ рѣшенията му и къмъ закона, които ще бѣдатъ безусловно изпълнявани, а нарушителитѣ имъ — строго наказвани.

Съ това допълнително се съобщава,  
че брашното прѣсѣно може да се  
продава максимумъ 20 лева 100 кгр;  
сжщо опредѣля се цѣната на паре-  
ничното брашно на пазаря заедно съ  
трипѣтъ тожѣ 20 лв. максимумъ 100  
кгр.; овесъ — 10 лв. 100 кгр.

Добавя се също, че съ второто обещание № 62, публикувано в „Държавен Вестник“ брой 81 т. м, съ оповестения взетите от комитета рещения на 9 април т. г., въ които съ дадени уължавания, какъ се конституират органите на комитета въ царството общанскитъ управления, съвмѣстно съ коновѣтъ на Българ. Нар. и Българ. Земледѣлска Банки, на които се делегиратъ извѣстни обязанности, както и че общанскитъ съвѣсти съвмѣстно съ делегатъ отъ комитета се произнасятъ за цѣлитъ на хранитѣ въобщо; също съ опредѣлени специални делегати да извършатъ въ случаи на нужда доброволни или принудителни покупки; опредѣлена е така също цѣлата на луксозна хлѣбъ нуженъ за болни, болници и санаториуми по 37 и половина стотани едния килограмъ хлѣбъ.

Освѣтъ къмъ обществото, комитета се обърща съ молба и къмъ всички административни власти, както и къмъ всички общински управления въ царството да даватъ най-широка помощъ на стѣбненіята му, които сѣдѣ до сегѣ направени и които ще има за напредъ да се правятъ.

авната печатница.

винаги, а работническия персонал влага труда и изкуството си. Печалбата на първо време ще отидат за църквата, указана по-горе, а следъ реорганизиранието ѝ ще отидат въ държавното съкровище. 6) Реформира се управлението, съставодогоето, доставката на печатницата и т. н., тъй що то заведението да стане търговско-индустриално, а не както до сега е било държавно, въ което труда и способността малко сж се цънава.

Според тия приянци, закона се деля на шест глави: I. *Характеристици и капитал на печатниците; II. Организация и управление на печатниците; III. Операции на печатниците; IV. Юридично и счетоводно; V. Надзор върху печатниците и отношенията ѝ към държавното скръбящо; VI. Общи и извънредни разпоредби.* Така, първата глава само в петте члена характеризира същността на предприятието, определя за максимална, за каква дейност е съвладен държавната печатница, фиксира джъб и в какъв вид работи машината се разширява нейната дейност поради характера на самата ѝ работа заварява ѝ пълната автономност пълното неумишленост в държавното на работи, ѝ вербуване на персонала и пр., като определя

и чие е правото да я прѣдоставява като търговско-индустриално прѣприятие и като производствено заведение, което има качеството на юридическо лице; встъпва се съвѣстно опредѣлено да се знае, че капиталата е държавен; че прѣдприятието принадлежи на държавата и че всѣко друго боравище въ нея лице е заемно и се подчинява на директора, който е законенъ нейнъ прѣдставителъ прѣдъ всѣко мѣсто - и прѣвъ разпоредителъ на всички работи на заведението.

По съвсемъ умѣсто въ тая глава е поставена една бѣлѣжка, разбора се, съвсѣмъ вѣрмѣна, — до какъ закона се приложи изпадно. Държавната печатница, бѣдока дѣшена до сега отъ всѣхъкътъ специалентъ законѣ, управявана урублишки въ цѣль рѣтъ години, е мѣнявана подъ мѣтлата, ако и да съ издѣляванѣ ежегодно за нея по 1—2 милиона лева отъ държавния бюджетъ. Кой е пѣтъ и кой е плащачъ не се знае по простата причина, че не е имало рѣпно-организирано счетоводство, какъто би сѣбѣвало за едно подобно капиталистическо прѣдприятие и производително заведение и, отъ друга страна, че повечето отъ управяванѣтъ държавната печатница сѣ нѣмарили сѣмѣта да се дутатъ въ мѣтлата, да дѣратъ златния телецитъ подъ мѣрактѣ. Споменатата бѣлѣжка има за цѣль да събѣда една комисия, която да приведе въ извѣстностъ, какво е дѣла до сега държавната и какво притежава въ дѣешното положение на държавната печатница, т.е. точностъ да изясни и установи дѣешната и капиталъ и да го дѣлѣтъ въ счетоводитѣ и книги, нѣщо, което се изяснило отъ всѣко разумно инсталацио и умѣно рѣководено капиталистическо прѣдприятие, но когото знамъната държавна печатница доидеши още не е било направено, та е трѣбвало г. Воиштъ Райновъ да дѣйде и се специалентъ рапортъ (здравѣн отъ който на времѣ общѣ обнародвахме) да поиска да се направя това нѣщо. Инострано, е, какви бѣлѣшки сѣ давали, какъ сѣ опрѣдѣляли приходѣтъ и разходѣтъ на печатницата като: не се е знавало и не се знае още и доидеши се какъвъ капиталъ е комплектовано нейното прѣдприятие. Има една похвѣна турска поговорка, обаче, която при подобни случаи всѣмъ човѣкъ би могъла да си спомни: „дѣлѣшѣтиятъ малъ денизитъ, емеемъ доидѣмъ“ (ва царя имаго море в, който не ядѣ свѣния е). Чудно и, че в дѣешна година раба въ това дѣлово море.

Втората глава, въ 19 члена, разглежда и установява кой какъ трябва да управлява przedsiębiorството въ най-сложни неговѣ механизми и определя отговорнитѣ лица за управленieto и работата въ държавната печатница. Най-важното е, че въ тази глава се прокарва единъ новъ институтъ, който ще има за цѣль да опазва пълната автономия на печатницата и, главно, че вселената ѝ потгубеетъ отговорния до сега директоръ въ сферата на стопанскитѣ въпроси на печатницата, се поставя въ състояние на подчиненъ на единъ институтъ, нареченъ Административенъ съветъ, а особено по въпроситѣ които развива и пунктира чл. 11.

Охрана на стопанската частъ на печатницата, следователно, е добръ застъпена отъ тоя законъ, защото той поставя за нея повече отговорници. Не по-малко важно е и това, дѣто въ държавната печатница съ законъ вече става разурдѣлното и служазитѣ и то по такъвъ рационаленъ яичицъ, кантръ, разпорѣдка, и менно, разглежданата глава. Печатницата, отъ прѣдвидѣния цѣнѣ за службитѣ и работата особено, че се отърве единъжъ за винаги отъ онова безобразно, отъ онова ужасно хаотично перубуване на партизанския начинъ служазия и работаческия персоналъ. Едно отълично нововѣдѣние и това, дѣто чл. 22 (номерацята въ проекта е погрѣшка и чл. 22 се номерира като чл. 23) прѣдвѣжа въ явласаранитѣ чиновници и служазиповишане на запѣтата макиръ и непотѣлѣтно. Началото е добро, нововѣдѣнието е настрѣчително — то даде случай и възможностъ на добръ и полезно трудящия, се служазитѣ да ползува повече богатѣ, които се придобиватъ за підприємството отъ прѣдвѣжето и неговия трудъ. И неопитаме е да се мисли, че това пеншене ще доведе до тѣснѣтъ голъ размиръ, защото невѣроятнѣо единъ служазитѣ или чиновникъ ще жажве десетки петдѣлѣ за да се оттежко и непоносимо брѣме за багѣта на печатницата.

Третата глава изчерпва оная отъ материята на тоя законъ, заставка сажидността на прѣдвѣжето

